

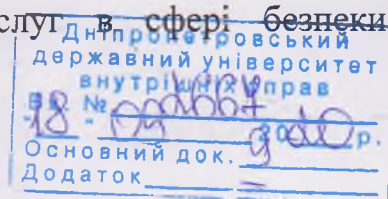
ВІДГУК

опонента - доктора юридичних наук, професора
Легеzi Євгена Олександровича на дисертацію
Коптева Андрія Миколайовича «Адміністративні послуги сервісних
центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081-Право.

Актуальність теми. Переорієнтація роботи МВС, спрямована на сервісно-публічну діяльність на сучасному етапі спричинила активний розвиток системи надання адміністративних послуг, зокрема, в сфері безпеки дорожнього руху. Для цього в структурі МВС було створено Головний сервісний центр МВС та його структурні підрозділи. Водночас наявність таких дестабілізуючих факторів як недосконалість чинного законодавства, недостатня орієнтованість на задоволення потреб споживачів, потреба у здійсненні додаткових заходів щодо запобігання проявам корупції серед посадових осіб, уповноважених на виконання функцій держави, обумовлює необхідність подальшого дослідження особливостей розвитку системи надання адміністративних послуг, зокрема в сфері безпеки дорожнього руху, що надаються сервісними центрами МВС, з метою вироблення єдиних позицій щодо їх чіткого визначення та вдосконалення. Цим питанням і присвячена робота А.М. Коптева.

Як свідчить соціологічне опитування, проведене дисертантом в рамках дисертаційного дослідження, більшість респондентів (58%), які отримували адміністративні послуги в сервісних центрах МВС в сфері безпеки дорожнього руху вважають, що їх якість після створення сервісних центрів МВС України значно покращилась. Втім, середній показник діяльності досліджуваного структурного підрозділу МВС щодо надання адміністративних послуг в сфері безпеки дорожнього руху склав всього 6,2 за 10-ти бальною системою, що свідчить про необхідність подальшого вдосконалення якості зазначених послуг.

Крім того, існує необхідність приведення законодавства України, в тому числі щодо надання адміністративних послуг в сфері безпеки

дорожнього руху до вимог країн ЄС, як це передбачено Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, нормативно-правового забезпечення діяльності сервісних центрів МВС України, усунення причин, які призводять до корупційних ризиків та спрощення окремих процедур надання адміністративних послуг в цій сфері.

Ці фактори свідчать про необхідність комплексного дослідження змісту адміністративних послуг сервісних центрів МВС України у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема в таких основних напрямках як здійснення реєстраційної діяльності, допуску водіїв до керування транспортними засобами, забезпечення перевезення небезпечних вантажів тощо, а також розроблення пропозицій щодо вдосконалення діючого законодавства в цій сфері та практики його застосування з метою підвищення якості адміністративних послуг, доступності в їх наданні, забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян при отриманні ними адміністративних послуг в сервісних центрах МВС.

Недостатній рівень наукового дослідження змісту та сутності адміністративних послуг сервісних центрів МВС України в сфері безпеки дорожнього руху, існування законодавчих прогалин регулювання суспільних відносин та недосконалості практичної складової надання адміністративних послуг у цій сфері зумовлюють необхідність комплексного дослідження проблемних питань адміністративних послуг сервісних центрів МВС України в сфері безпеки дорожнього руху.

Таким чином, вибір дисертантом теми дослідження зумовлений її актуальністю та вагомим практичним значенням опанування проблем, що пов'язані з наданням сервісними центрами МВС адміністративних послуг в сфері безпеки дорожнього руху. Зазначене зумовило позицію щодо необхідності у проведенні системного монографічного дослідження надання адміністративних послуг в сфері безпеки дорожнього руху, що відповідає

тенденціям державотворення в Україні, а також обґрунтування потреби у розробці концептуальних підходів щодо вдосконалення діяльності сервісних центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху.

Позитивно оцінюючи актуальність дослідження А.М. Коптева, необхідно також відзначити, що дисертаційна робота розроблена в межах наукової теми «Адміністративно-правові засоби забезпечення публічного порядку в Україні» (державний реєстраційний номер 0118U100442), дослідження якої здійснюється в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ. Тема дисертації відповідає Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015–2019 років, затвердженого наказом МВС України від 16.03.2015 № 275 (п. 8.6, 8.7 додатку 8).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації.

Наукові положення, рекомендації та висновки дослідження, проведеного Коптева А.М. мають раціональну та внутрішньо узгоджену структуру. Зміст роботи складається зі вступу, трьох розділів, які поєднують вісім підрозділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

Дисертант поставив перед собою досить важливу мету, яка полягає у з'ясуванні змісту та сутності адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України у сфері безпеки дорожнього руху, розроблені пропозиції щодо підвищення їх якості та порядку надання, з урахуванням міжнародних стандартів.

Для реалізації визначеної мети дисертантом правильно сформульовані основні задачі наукової роботи, а саме: запропонувати поняття адміністративної послуги сервісних центрів МВС України в сфері безпеки дорожнього руху; сформулювати напрями діяльності сервісних центрів МВС України та визначити критерії класифікації адміністративних послуг, що ними надаються в сфері безпеки дорожнього руху; розглянути правове та організаційне забезпечення діяльності сервісних центрів МВС України в

сфері безпеки дорожнього руху; з'ясувати зміст адміністративних послуг сервісних центрів МВС України під час здійснення реєстраційної діяльності.

Достовірність одержаних результатів обумовлена глибиною наукового аналізу правової бази досліджуваної проблематики, яку становлять приписи Конституції України, міжнародних правових актів, національних нормативно-правових актів, що регламентують діяльність МВС України щодо надання адміністративних послуг у сфері безпеки дорожнього руху.

Інформаційну та емпіричну основу дослідження становлять результати опитування 310 громадян – споживачів адміністративних послуг у сфері безпеки дорожнього руху, статистичні дані діяльності сервісних центрів МВС України у період з 2016 по 2019 роки, правова публіцистика, довідкові видання.

Як впливає із аналізу дисертації здобувач під час виконання дослідження опрацював достатню кількість робіт як зарубіжних, так і вітчизняних науковців, значну кількість нормативно-правових актів (загалом 192 джерела). Цілком обгрунтованими є зроблені здобувачем висновки щодо з'ясування стану розроблення проблем, які виникають у сфері надання адміністративних послуг сервісними центрами МВС в сфері безпеки дорожнього руху.

Обгрунтованість й достовірність результатів дослідження забезпечено тим, що в якості методологічної бази автор використовував сукупність методів і прийомів наукового пізнання як загальнонаукових, так і спеціальних методів, а саме: діалектичний, методи дедукції та індукції, аналізу та синтезу, а також формально-логічний, логіко-юридичний та порівняльно-правовий.

Автором вперше визначено поняття адміністративної послуги сервісних центрів МВС України у сфері безпеки дорожнього руху як отримання фізичними чи юридичними особами від уповноважених посадових осіб сервісних центрів МВС України адміністративного акту за результатами розгляду заяви особи в межах компетенції та повноважень сервісного центру МВС України, спрямованого на реалізацію прав та

обов'язків особи під час здійснення реєстрації транспортних засобів, отримання посвідчення водія, дозвільних документів щодо перевезення небезпечних вантажів та інших, пов'язаних з безпекою дорожнього руху;

У роботі автором запропоновано конкретні заходи, направлені на підвищення якості надання адміністративних послуг сервісними центрами МВС України в сфері безпеки дорожнього руху, а саме: 1) щодо превенції корупційних проявів під час надання адміністративних послуг щодо допуску водіїв до керування транспортними засобами, таких як закріплення на нормативному рівні детальної процедури та строків здійснення перевірок діяльності відповідних навчальних закладів, що здійснюють підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, а також вдосконалення самого порядку прийому іспитів на право керування транспортними засобами, зокрема супроводження проведення як теоретичного, так і практичного іспиту онлан-трансляцією через офіційні сайти територіальних сервісних центрів МВС України тощо; 2) подальший розвиток електронних послуг та мобільне надання адміністративних послуг шляхом виїзду у віддалені населені пункти регіонів; 3) вироблення критеріїв оцінювання роботи сервісних центрів МВС України, головним з яких запропоновано вважати громадську думку про діяльність сервісного центру МВС України в цілому та конкретної посадової особи, яка надає адміністративні послуги споживачами таких послуг тощо.

Також дістали подальший розвиток критерії класифікації адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України в сфері безпеки дорожнього руху; пропозиції щодо закріплення на законодавчому рівні переліку адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України та доповнення відповідними послугами Реєстру адміністративних послуг, а також переліку видів транспортних засобів, що підлягають державній реєстрації, в тому числі такої категорії як мопеди та інші.

Слушною є пропозиція автора привести у відповідність Реєстр

адміністративних послуг з адміністративними послугами, що фактично надаються сервісними центрами МВС України в сфері безпеки дорожнього руху, а саме на законодавчому рівні визначити перелік адміністративних послуг, що надаються сервісними центрами МВС України, після чого доповнити Реєстр адміністративних послуг відповідними змінами (с. 53-70).

Окрему увагу в дисертаційній роботі слід звернути на дослідження автором міжнародного досвіду та пропозиції його імплементації в Національне законодавство, зокрема щодо надання адміністративних послуг в сфері реєстрації, перереєстрації транспортних засобів без огляду транспортного засобу та перевірки ідентифікаційних номерів його складових частин на відповідність свідоцтву про реєстрацію транспортного засобу перед здійсненням реєстрації, перереєстрації транспортного засобу. Цей вид адміністративних послуг запропоновано надавати через ЦНАП (с. 133-145).

Всі ці положення дисертаційного дослідження містять елементи новизни і, без сумніву, є внеском у адміністративно-правову доктрину.

Практична значущість роботи полягає у тому, що пропозиції та висновки дисертації можуть бути використані у *законодавчій діяльності* – для внесення змін до законодавчих актів, що регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (лист Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України від 16.05.2019 № 04-18/12-894); *практичній діяльності* – для вдосконалення надання адміністративних послуг у сфері безпеки дорожнього руху сервісними центрами МВС (акт впровадження у практичну діяльність регіонального сервісного центру МВС в Дніпропетровській області від 16.10.2019); *освітній діяльності* – для вдосконалення навчально-методичного забезпечення дисциплін «Безпека дорожнього руху», «Порядок складення адміністративних матеріалів за порушення правил дорожнього руху» (акт впровадження Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 21.10.2019, акт впровадження у навчальний та науковий процес

Університету митної справи та фінансів від 03.10.2019 № 1-10/19); науково-дослідній сфері – як основа для подальшої розробки проблематики адміністративних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (акт впровадження у наукову діяльність Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 06.11.2019, акт впровадження у навчальний та науковий процес Університету митної справи та фінансів від 03.10.2019 № 1-10/19).

Повнота викладу наукових положень дисертації в опублікованих працях.

Основні положення та результати дисертації відображені у 5 статтях, з яких 3 статті опубліковані у наукових фахових виданнях України та 2 статті у періодичному науковому виданні зарубіжних країн (одна з яких в державі Європейського Союзу), а також в 3 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Дотримання академічної доброчесності.

Дисертація Коптева А.М. «Адміністративні послуги сервісних центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху» містить результати власних досліджень автора. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело, що свідчить про відсутність порушень академічної доброчесності.

Позитивна оцінка окремих аспектів рецензованої роботи та проведеного дисертаційного дослідження в цілому не виключає можливості й необхідності висунути деякі зауваження дискусійного характеру.

1. В підрозділі 1.3 дисертаційної роботи автор пропонує розробити та прийняти Закон України, який би комплексно регулював відносини щодо надання адміністративних послуг сервісними центрами МВС України. Але сам проект закону в дисертації відсутній. Крім того, вважаємо, що зазначений Закон України повинен охоплювати не тільки адміністративні послуги, що надаються сервісними центрами МВС, а й адміністративні послуги, що надаються іншими суб'єктами публічної адміністрації в сфері

безпеки дорожнього руху.

2. В підрозділі 2.1 дослідження автор пропонує привести у відповідність ч. 3 ст. 34 Закону України «Про дорожній рух» та примітку до статті 121 КУпАП в частині визначення ідентичного переліку транспортних засобів, які підлягають державній реєстрації та за які передбачено адміністративну відповідальність за це правопорушення. Щодо необхідності приведення у відповідність зазначених норм цілком підтримуємо автора, в той же час вважаємо, що цілком ідентичний цей перелік не може бути, адже в примітці до статті 121 КУпАП наведено перелік транспортних засобів на яких можуть вчинятись й інші правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху, окрім порушення вимог щодо державної реєстрації та закріплення номерних знаків на транспортних засобах.

3. В підрозділі 2.2 дисертації, який має назву адміністративні послуги сервісних центрів МВС України щодо допуску водіїв до керування транспортними засобами, автор робить аналіз законодавства щодо умов отримання посвідчення водія та встановлює розбіжності вимог Закону України «Про дорожній рух» та Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1993 № 340 щодо вікового цензу та наявності стажу як необхідної умови допуску до керування транспортними засобами окремих категорій. При цьому, дисертант надає пропозиції внесення змін саме до вищезазначеного Закону України, а не до Положення. Вважаємо, що така позиція автора потребує додаткового обґрунтування, враховуючи, що Положення має меншу юридичну силу ніж Закон України та потребує приведення у відповідність до нормативно-правового акту, який має більшу юридичну силу.

4. В підрозділі 2.3. дисертант виділяє напрямки діяльності сервісних центрів МВС в сфері перевезення небезпечних вантажів, серед яких: - контрольна-координаційна діяльність в сфері спеціального навчання водіїв та уповноважених осіб з питань перевезення небезпечних вантажів.

Очевидно, що контрольньо-координаційна діяльності будь-якого органу за своїм змістом та сутністю не відноситься до адміністративних послуг. Отже, виділення зазначеної діяльності в окремий напрямок потребує додаткового обґрунтування.

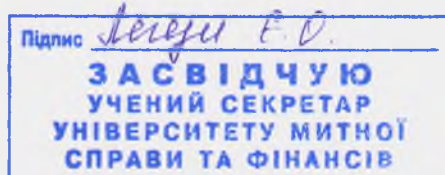
Наведені зауваження носять характер побажань і не знижують високої оцінки проведеного автором дослідження.

Дисертаційне дослідження Коптева Андрія Миколайовича на тему «Адміністративні послуги сервісних центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху» є самостійною, завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання.

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження Коптева Андрія Миколайовича на тему «Адміністративні послуги сервісних центрів МВС в сфері безпеки дорожнього руху», є роботою, яка має необхідний рівень наукової новизни, теоретичної та практичної значущості, яка відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24 липня 2013 року, Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06 березня 2019 року, а його автор – Коптев Андрій Миколайович на основі публічного захисту заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Офіційний опонент:
професор кафедри
адміністративного та митного права
Університету митної справи та фінансів
доктор юридичних наук, професор

Є.О. Легеза

М.М. Брус